

595.

Dział I.

Rozporządzenie Ministrów: Reform Rolnych, Skarbu i Rolnictwa

z dnia 11 czerwca 1928 r.

o emisji złotych 7% obligacyj meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego oraz o długoterminowych pożyczkach amortyzacyjnych w tych obligacjach udzielanych.

Na podstawie art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 356) zarządza się co następuje:

Złote 7% obligacje meljoracyjne Państwowego Banku Rolnego.

§ 1. 1) Zgodnie z § 12 statutu Państwowego Banku Rolny będzie emitował złote 7% obligacje meljoracyjne na podstawie udzielonych przez Bank pożyczek amortyzacyjnych.

2) Złote 7% obligacje meljoracyjne Państwowego Banku Rolnego opiewać będą na złote w złocie oraz na równowartość tychże w dolarach Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w złocie, w florenach holenderskich w złocie, w funtach szterlingów i frankach szwajcarskich. Należność za umorzone obligacje i ubiegłe kupony płatną będzie w Polsce w walucie polskiej, w/g równowartości 900/5332 grama czystego złota za 1 złoty w złocie, a to bądź złotem monetami polskimi, bądź innymi środkami płatniczymi, mającymi moc prawną umarzania zobowiązań przez zapłatę bez ograniczenia kwoty. Równowartość ta obliczona będzie na dzień poprzedzający bezpośrednio termin płatności w/g wartości złota, ogłaszanej w Monitorze Polskim przez Ministra Skarbu na podstawie cen czystego złota na giełdzie w New-Yorku i przeciętnego kursu dolara Stanów Zjednoczonych w postaci czeków na New York na giełdzie w Warszawie, w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855). Po za granicami Polski należność za umorzone obligacje i ubiegłe kupony płatną będzie w walutach wyżej wymienionych, podług równowartości, stosownie do § 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 2. 1) Suma imienna pozostających w obiegu złotych 7% obligacyj meljoracyjnych nie może przekraczać:

- a) dwukrotnej sumy kapitału zakładowego Państwowego Banku Rolnego łącznie z ogólnym funduszem rezerwowym,
- b) sumy niespłaconych pożyczek amortyzacyjnych na ich podkład wydanych.

2) Imienna wartość złotych 7% obligacyj meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego ustanawia się w odcinkach r ó w n o w a r t o ś c i:

Lit.	Złote w złocie	Dolary	Floreny	Funty	Franki
		St. Zjedn.	holender.	szter. ang.	szwajcarskie
w z ł o c i e					
A.	10.000	1121,82	2790,88	230.10.4	5813,95
B.	5.000	560,91	1395,44	115. 5.2	2906,98
C.	1.000	112,18	279,09	23. 1.0	581,40
D.	500	56,09	139,55	11.10.6	290,70

3) Wzór obligacyj meljoracyjnych zatwierdza Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek Rady Nadzorczej Banku.

4) Obligacje meljoracyjne wypuszczane w obieg będą wpisywane do prowadzonej przez Bank księgi obligacyj. O zapisaniu do tej księgi będzie uczyniona

na odwrotnej stronie każdej obligacji odpowiednia adnotacja.

5) Każda obligacja zawierać będzie:

- a) oznaczenie kapitału, na który opiewa;
- b) okres umorzenia kapitału, stopę procentową i terminy opłaty kuponów;
- c) zobowiązanie Banku do opłacania procentów i kapitału oraz oznaczenie waluty, w której będą one opłacone;
- d) powołanie się na gwarancję Skarbu Państwa;
- e) podpisy względnie facsimilja Prezesa Banku lub Wiceprezesa Rady Nadzorczej, albo w ich zastępstwie jednego z członków Rady Nadzorczej Banku, dwa podpisy Dyrektorów lub Wicedyrektorów (z których jeden może być facsimile), pieczęć Banku oraz podpis Komisarza Ministra Skarbu lub jego zastępcy;

f) na odwrotnej stronie — zasadnicze postanowienia statutu dotyczące obligacji.

6) Do każdej obligacji dołączony będzie arkusz kuponowy na 15 lat, t. j. z 30 półrocznymi kuponami.

§ 3. Procenty od obligacji w wysokości 7% w stosunku rocznym płatne są półrocznie zdołu w dniu 2 stycznia i 1 lipca każdego roku, po złożeniu kuponów.

§ 4. Każda obligacja meljoracyjna będzie wycofana z obiegu i umorzona najpóźniej w ciągu 15 lat od daty jej wystawienia.

§ 5. 1) Wycofywanie z obiegu obligacji meljoracyjnych dokonywane będzie przez losowanie, wykup na giełdzie lub z wolnej ręki.

2) Bank obowiązany jest co pół roku wycofywać z obiegu obligacje, co najmniej na taką sumę, jaka odpowiada sumie kwot, przypadających w danym półroczu na spłatę kapitału, podług planu umorzenia długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych, wydanych w tych obligacjach, powiększonej o sumę spłat przedterminowych w gotówce, uskuteczniionych z tytułu takichże pożyczek w okresie czasu pomiędzy terminami płatności rat poprzedniego i bieżącego półroczu. Do podlegających wycofaniu w każdym półroczu obligacji należy przedewszystkiem zaliczyć obligacje, których 15-letni termin obiegu upływa w danym półroczu.

3) Wypłata za wylosowane obligacje dokonywać się będzie podług imiennej wartości zgodnie z § 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 6. 1) W dniu 1 maja i 1 listopada każdego roku, w lokalu Banku odbywać się będzie publiczne losowanie 7% obligacji meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego. O terminie losowania ogłasza się na 10 dni przedtem w Monitorze Polskim.

2) Wkładanie numerów obligacji do koła i samo losowanie odbywać się będzie w obecności:

- a) Prezesa Banku, względnie Wiceprezesa Rady Nadzorczej lub w ich zastępstwie jednego z członków Rady,
- b) Komisarza Ministra Skarbu lub jego zastępcy,
- c) jednego z członków Dyrekcji Banku i

d) urzędników Banku, wyznaczonych przez Dyrekcję.

3) Numery i wartości wylosowanych obligacji Dyrekcja Państwowego Banku Rolnego niezwłocznie podaje do wiadomości publicznej przez ogłoszenie w Monitorze Polskim. Tabele wylosowanych w ostatnim półroczu obligacji winny być wywieszane w Banku na miejscu widocznym.

4) Dniem płatności obligacji, wylosowanych w dniu 1 maja, jest dzień 1 lipca tegoż roku; dla obligacji wylosowanych w dniu 1 listopada — dzień płatności przypada 2 stycznia roku następnego.

§ 7. Wylosowane obligacje meljoracyjne, po wypłacie przypadającej za nie należności, jak również obligacje otrzymane przez Bank tytułem przedterminowej spłaty pożyczki (§ 32 statutu) będą niezwłocznie unieważnione, a następnie zniszczone stosownie do § 21 statutu Banku.

§ 8. Dla zabezpieczenia prawidłowej i terminowej opłaty kuponów i wylosowanych obligacji Państwowy Bank Rolny poza funduszem powstałym z rat, spłacanych przez dłużników, będzie tworzył specjalny fundusz rezerwowy wspólny dla listów zastawnych i obligacji (§ 16 statutu).

§ 9. 1) Należność za zapadłe kupony i wylosowane obligacje płatna będzie: w Polsce w Kasach Państwowego Banku Rolnego oraz w kasach innych instytucji, które Dyrekcja Banku wyznaczy i poda do publicznej wiadomości (§ 22 statutu); poza granicami zaś Polski — u korespondentów, których wykaz Państwowy Bank Rolny ogłaszać będzie corocznie w dniu 1 grudnia w pismach w Amsterdamie, w Londynie, w New-Yorku i w Zurichu. W celu otrzymania należności za wylosowane obligacje należy je składać ze wszystkimi należąciami do nich jeszcze niepłatnymi kuponami. Wartość brakujących kuponów potrąca się z sumy imiennej obligacji. Należności za kupony, niepodniesione w ciągu lat 5-ciu, oraz należności za wylosowane obligacje, niepodniesione w ciągu lat 30-stu od dnia płatności — ulegają przedawnieniu.

§ 10. 1) Uszkodzone obligacje meljoracyjne zamieniać się będzie na nowe, jeżeli:

- a) przedstawiona do Banku część obligacji będzie większa, niż połowa całej obligacji;
- b) na tej części znajdować się będzie jeden podpis Prezesa, lub Dyrekcji i jeden z numerów;
- c) nie będzie podstaw do podejrzenia o fałsz.

2) Bank wypłaci należność za każdy uszkodzony zapadły kupon od obligacji, jeżeli na tym kuponie znajdować się będzie numer, podpis Dyrekcji i data płatności.

3) Żądający wydania wtórnika winien wraz z odpowiednim podaniem złożyć do Banku uszkodzone obligacje, lub kupony, jak również odpowiednią sumę na koszty przygotowania nowych obligacji, lub kuponów, w miejsce uszkodzonych. W nowych obligacjach i kuponach należy umieścić wyraz „wtórnik”. Nowe obligacje, lub kupony wydaje się właścicielowi, uszkodzone zaś niszczy się, w myśl § 21 statutu Banku.

§ 11. Skarb Państwa przyjmuje na siebie gwarancję za terminowe wypełnienie zobowiązań Państwowego Banku Rolnego, wypływających z emisji obligacji meljoracyjnych, wypuszczonych na podstawie niniejszych przepisów, do wysokości 100.000.000 zł. w złocie w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 maja 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 565).

§ 12. Złote 7% obligacje meljoracyjne Państwowego Banku Rolnego mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne. Będą one przyjmowane przez Skarb Państwa na kaucje i wadja po kursie oznaczonym przez Ministra Skarbu (§ 23 statutu).

§ 13. Obligacje meljoracyjne Państwowego Banku Rolnego są wolne od podatku od kapitałów i rent (§ 24 statutu).

Dział II.

Długoterminowe pożyczki amortyzacyjne, udzielane w złotych 7% obligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego.

§ 14. 1) Pożyczki w złotych 7% obligacjach meljoracyjnych udzielane będą na podstawie § 39 statutu Banku na następujące meljoracje:

- a) drenowanie, odwadnianie i nawadnianie wszelkich gruntów;
- b) regulowanie odpływu i dopływu wód, płynących z terenów i do terenów, wymagających meljoracji, jak również regulacje rzek i potoków oraz ich obwałowanie, o ile takie roboty są potrzebne dla szczegółowych meljoracji rolnych;
- c) meljoracje łąk, pastwisk i torfowisk;
- d) zakładanie i przebudowa gospodarstw rybnych;
- e) utrwalenie i meljoracje piasków;
- f) uprawa wikliny;
- g) przeprowadzanie dróg gospodarczych, związanych ze zmeljorowanymi terenami.

§ 15. Pożyczki w obligacjach meljoracyjnych będą udzielane:

- a) spółkom wodnym na zasadach i przy zabezpieczeniu wedle art. 160 ustawy wodnej (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 62, poz. 574);
- b) wszelkim innym osobom fizycznym i prawnym — za zabezpieczeniem hipotecznym zgodnie z §§ 25 — 28 statutu Banku;
- c) gminom wiejskim — na zasadach przewidzianych w przepisach obowiązujących o zaciąganiu przez nie zobowiązań.

§ 16. Wszelkie pożyczki mogą być przyznawane do wysokości sumy kosztorysu zamierzonych meljoracji, zaakceptowanego przez Państwowy Bank Rolny z tym warunkiem, że przewidywane skutkiem meljoracji przeciętne zwiększenie dochodu zmeljorowanej posiadłości nie powinno być niższe od rat należnych Bankowi z tytułu przyznawanej pożyczki, oraz, że pożyczki zabezpieczone hipotecznie muszą się mieścić w granicach szacunku

określonego w §§ 26, 27, 28 i 30 niniejszego rozporządzenia.

§ 17. 1) Ubiegający się o pożyczki na cele wskazane w § 14 niniejszego rozporządzenia winni złożyć do Banku:

- a) podanie o przyznanie pożyczki w obligacjach meljoracyjnych ze wskazaniem celu, na jaki pożyczka jest potrzebna;
- b) projekt techniczny urządzeń meljoracyjnych i ich kosztorys w dwóch egzemplarzach;
- c) plan wykonania zamierzonych robót ze wskazaniem okresów czasu, w których mają być rozpoczęte i wykonane poszczególne części projektowanych urządzeń meljoracyjnych, a także terminy i wysokości, w jakich ubiegający się o pożyczkę życzyłby sobie otrzymywać raty pożyczkowe;
- d) zaświadczony przez właściwy urząd gminny kwestjonariusz statystyczny według ustalonego przez Bank wzoru.

2) Prócz tego winny być złożone:

A. przez spółki wodne — zezwolenie władzy nadzorczej wodnej na zaciągnięcie pożyczki, oraz poświadczony przez tę władzę odpis statutu spółki i protokół z posiedzenia właściwego organu spółki, na którym zapadła uchwała o zaciągnięciu pożyczki;

B. przez gminy wiejskie — uchwała właściwego organu o zaciągnięciu pożyczki, oraz dowód zatwierdzenia tej uchwały przez właściwą władzę nadzorczą;

C. przez osoby fizyczne, jak również osoby prawne nieobjęte ustępami A i B:

- a) dokumenty stwierdzające obszar i stan hipoteczny nieruchomości,
- b) określona przez Bank kwota na koszty oszacowania.

3) Bank może żądać według swego uznania i innych uzupełniających dokumentów, a także może w poszczególnych przypadkach uznać za zbędne składanie niektórych dokumentów wyszczególnionych w cz. 1 i 2.

§ 18. Pożyczki w obligacjach meljoracyjnych mogą być udzielane także na pokrycie kosztów meljoracji już wykonanych, a to w tych przypadkach, gdy meljoracje wykonane zostały przez upoważnione do tego władze z urzędu lub przez osoby zainteresowane na skutek zarządzenia władz, a pożyczki mają być użyte na pokrycie należności przypadających z tego tytułu od osób, obowiązanych do poniesienia kosztów wykonanych prac.

§ 19. 1) Pożyczki w złotych 7% obligacjach meljoracyjnych będą udzielane na lat 15 z tem, że spłata kapitału rozpocznie się po upływie okresu ulgowego (§ 20). Przy wypłacie każdej części pożyczki (§ 34) dłużnik obowiązany będzie uiścić Bankowi następujące należności:

- a) procent w stosunku 7 rocznie, oraz dodatek na administrację za czas od daty wypłaty do najbliższego terminu 1 lipca, względnie 1 stycznia, czyli do końca bieżącego półrocza kalendarzowego;

b) wpisowe na fundusz rezerwowy listów zastawnych i obligacji w wysokości ¼%;

c) opłatę jednorazową w wysokości jeden procent na pokrycie kosztów związanych z udzieleniem pożyczki (sprawdzenie projektu, kosztorysu, nadzór techniczny i t. p.).

2) Wymienione w cz. 1 należności będą pobierane w gotówce, a obliczane od imiennej sumy wypłacanej pożyczki.

§ 20. 1) W dniu 1 kwietnia i 1 października każdego roku dłużnicy uiszczą będą raty półroczne, zawierające do 5-go półrocza kalendarzowego włącznie następującego po dniu wydania pierwszej części pożyczki, kwotę na oprocentowanie w wysokości 3½% półrocznie oraz dodatek na administrację, obliczone procentowo od wypłaconej imiennej sumy pożyczki; od 6 zaś półrocza kalendarzowego dłużnicy uiszczą będą w tychże terminach oprócz wymienionych należności także kwotę na amortyzację, która zgodnie z planem umorzenia stanowić będzie wraz z oprocentowaniem 6,23% półrocznie.

2) Pierwsza rata płatna będzie w dniu 1 kwietnia, jeżeli pożyczka wydana została w drugim półroczu kalendarzowym roku ubiegłego. Gdy zaś pożyczka wydana została w pierwszym półroczu, pierwsza rata płatna będzie 1 października tegoż roku.

3) Wysokość stałego dodatku na administrację zatwierdzona będzie przez Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa na wniosek Rady Nadzorczej Banku (§ 34 statutu).

4) Część raty, stanowiąca kwotę na umorzenie kapitału, może być uiszczona w obligacjach podług imiennej ich wartości, nie później jednak, jak w terminie płatności tej raty.

§ 21. 1) Całkowite, lub częściowe uchybienie terminu którejkolwiek z ustanowionych półrocznych rat wkładać będzie na opóźniającego się dłużnika obowiązek płacenia Państwowemu Bankowi Rolnemu odsetek zwłoki (§ 30 statutu) z tem, iż:

a) odsetki zwłoki nie będą pobierane, jeżeli zaległość najpóźniej w ciągu dni 15 po terminie będzie uiszczona;

b) w razie zwłoki ponad dni 15 dłużnik obowiązany będzie zapłacić Bankowi odsetki zwłoki od dnia płatności.

2) Przy obliczaniu odsetek zwłoki ulamki miesięcy ponad dni 15 liczyć się będą za całe miesiące.

§ 22. Odsetki zwłoki obliczane będą od całej sumy zaległości, tak w kapitale, jak w procentach, oraz od należnego przy racie dodatku na administrację i bieżną aż do czasu całkowitego uiszczenia zaległości.

§ 23. Wszelkie należności z tytułu pożyczek zaciągniętych w złotych w 7% obligacjach meljoracyjnych uiszczane gotówką mają być wpłacane przez dłużników w kasach Państwowego Banku Rolnego w walucie polskiej, podług równowartości 900/5332 grama czystego złota za jeden złoty w złocie, a to bądź złotymi monetami polskimi, bądź innemi środkami płatniczymi, mającemi moc prawną umarzania

zobowiązań przez zapłatę bez ograniczenia kwoty. Równowartość ta obliczona będzie na dzień poprzedzający bezpośrednio dzień zapłaty według wartości złota, ogłoszanej w Monitorze Polskim przez Ministra Skarbu na podstawie cen czystego złota na giełdzie w New-Yorku i przeciętnego kursu dolara Stanów Zjednoczonych w postaci czeków na New-York na giełdzie w Warszawie w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855). W razie wpłaty należności bankowej za pośrednictwem poczty lub instytucji kredytowych wpłata uznaje się za dokonaną dopiero wtedy, gdy Bank pozyskał możliwość dysponowania odnośną kwotą.

§ 24. Wszelkie koszty związane z udzieleniem przez Bank pożyczki i jej spłatą ponosi zaciągający pożyczkę względnie dłużnik (§ 9 statutu).

§ 25. Bank ma prawo odmówić udzielenia pożyczki bez podania powodów (§ 10 statutu).

§ 26. 1) Przy pożyczkach udzielanych za zabezpieczeniem hipotecznym Państwowy Bank Rolny przed przyznaniem pożyczki zarządza oszacowanie nieruchomości, mających stanowić zabezpieczenie pożyczki. Oszacowanie może być sporządzone na gruncie lub też kameralnie, w myśl przepisów z dnia 27 lipca 1927 r. (Monitor Polski Nr. 218 z 1927 r.), z uwzględnieniem późniejszych ich uzupełnień, przyczem wysokość udzielanej pożyczki winna mieścić się w 2/3 szacunku sporządzonego na gruncie i w 1/3 szacunku sporządzonego kameralnie.

2) Przy udzielaniu pożyczek na meljorację, mającą na celu poprawę fizykalnych własności gleby, szacunek gruntów może obejmować przybytek wartości, jaki ma być spowodowany zamierzeniami nakładami meljoracyjnymi. Zwiększenie szacunku nie może jednak przekraczać 75% przybytku wartości.

§ 27. Ciężary wieczyste i służebności, które z natury swej zachowują pierwszeństwo przed pożyczką, powinny być ocenione i w razie potrzeby potrącone z szacunku nieruchomości (§ 25 statutu).

§ 28. W wypadku gdyby pożyczka niezbędna dla przeprowadzenia objętych kosztorysem robót meljoracyjnych nie mogła być przed ich ukończeniem należycie zabezpieczona na meljorowanej nieruchomości, Bank może przyjąć dodatkowe zabezpieczenie hipoteczne na innej nieruchomości w granicach 50% jej szacunku, ustalonego przez Bank.

§ 29. 1) O przyznaniu pożyczki i warunkach jej udzielenia Bank zawiadamia ubiegającego się o pożyczkę i wyznacza termin złożenia do Banku dokumentów dotyczących jej zabezpieczenia. W przyrzeczeniu oznaczony będzie również dzień, w którym gaśnie zobowiązanie Banku do udzielenia pożyczki. Niepodjęcie pierwszej części pożyczki przed upływem wyznaczonego w tym celu terminu -- będzie uważane za zrzeczenie się pożyczki.

2) Zabezpieczeniem pożyczek udzielanych spółkom wodnym i gminom wiejskim służyć będą skrypty dłużne według wzoru ustalonego przez Bank.

§ 30. 1) Tytuł własności nieruchomości ziemskiej, pod której hipoteczne zabezpieczenie ma być udzielona pożyczka—winien być należycie ujawniony w wykazie hipotecznym.

2) Pożyczki wydane w obligacjach meljoracyjnych przy zabezpieczeniu hipotecznym, winny być w zasadzie zabezpieczone na pierwszym miejscu hipoteki, w każdym razie powinny mieścić się łącznie z ewentualnymi poprzedzającymi je obciążeniami w granicach szacunku ustalonego przez Bank zgodnie z §§ 26 — 28 niniejszego rozporządzenia (§§ 25, 40 i 41 statutu).

3) Na obszarze województw poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego pożyczki udzielone przez Państwowy Bank Rolny w obligacjach meljoracyjnych zabezpieczane będą hipoteką zwyczajną w rozumieniu § 1113 Kodeksu Cywilnego z roku 1896.

§ 31. 1) Udzielona na meljorację pożyczka lub jej pozostałość wraz z procentami i innymi należnościami (§ 27 statutu) bez względu na pierwotnie umówiony termin staje się natychmiast wymagalna bez postawienia dłużnika w zwłocę:

- a) jeżeli nieruchomość na której zmeljorowano udzielono pożyczki jest rozmyślnie lub przez niedbalstwo niszczone,
- b) jeżeli w ten sam sposób niszczone są urządzenia meljoracyjne,
- c) jeżeli pożyczka nie została użyta na cel wskazany przy jej udzieleniu,
- d) jeżeli pożyczka względnie wypłacona jej część będzie użyta na roboty przeprowadzone niezgodnie z projektem technicznym urządzeń meljoracyjnych złożonym Państwowemu Bankowi Rolnemu (p. b § 17),
- e) jeżeli roboty meljoracyjne, na które była udzielona pożyczka, względnie jej część bez dostatecznego uzasadnienia ze strony pożyczkobiorcy, nie zostały wykonane w terminie oznaczonym w planie robót (p. c cz. 1 § 17),
- g) jeżeli dłużnik nie wykona innych warunków zastrzeżonych przy udzieleniu pożyczki.

2) Przy hipotecznie zabezpieczonych pożyczkach w obligacjach meljoracyjnych właściciel obciążonej nieruchomości podlega ponadto następującym rygorom:

- A. że bez zezwolenia Banku:
- a) nieruchomość obciążona pożyczką Banku nie może być zbywana pod tytułem darmym lub obciążliwym w całości lub w części,
 - b) znajdujące się na niej budynki nie mogą być odprzedawane ani usuwane z gruntu,
 - c) nieruchomość nie może być dzielona w naturze,
 - d) nieruchomość nie może być w całości ani w części oddawana w dzierżawę lub poręczającą administrację ani w posiadanie lub użytkowanie na termin dłuższy ponad rok jeden, w szczególności nie może być na niej ustanowione prawo dożywotniego użytkowania;

B. że budynki których wartość uwzględniona została przy udzieleniu pożyczki powinny być ubezpieczone od ognia w jednej z instytucyj wskazanych przez Ministra Skarbu, co najmniej do wysokości tej części pożyczki, która została oparta na ich wartości, z zastrzeżeniem, iż wynagrodzenie asekuracyjne wypłacone będzie właścicielowi nie inaczej, jak za zgodą Banku;

C. że na obszarze mocy obowiązującej procedury cywilnej z roku 1864, w razie wystawienia nieruchomości na licytację, dłużnik zrzeka się oceny sądowej i zgadza się, aby licytacja rozpoczęła się od sumy stanowiącej całkowitą należność Banku wraz z sumami wierzytelności, zapisanych w dziale IV na numerach poprzedzających numer wierzytelności Banku;

D. że pożyczka lub jej pozostałość wraz z procentami oraz innymi należnościami bez względu na pierwotnie umówiony termin staje się natychmiast wymagalną bez postawienia dłużnika w zwłocę w razie niedopełnienia któregośkolwiek z powyższych warunków, jak również jeżeli:

- a) nie są uiszczone dwie ostatnie składki ogniowe (premje asekuracyjne) od budynków, których wartość została uwzględniona przy przyznawaniu pożyczki,
- b) wszczęta została egzekucja do nieruchomości obciążonej pożyczką,
- c) nieruchomość obciążona pożyczką uległa znacznemu pogorszeniu zagrażającemu bezpieczeństwu pożyczki.

3) Ponadto właściciel obciążonej nieruchomości do czasu całkowitej spłaty pożyczki podlega wszelkim rygorom i przepisom, wynikającym ze statutu Państwowego Banku Rolnego, zarówno już wydanym, jak mogącym być wydanymi w przyszłości w związku z rozwinięciem lub zmianą tego statutu.

§ 32. 1) Akt zaciągnięcia pożyczki, względnie skrypt dłużny powinien zawierać wszystkie warunki wyszczególnione w przyrzeczeniu udzielenia pożyczki.

2) Pożyczkobiorca winien pokwitować odbiór należności przypadający mu z tytułu długoterminowej pożyczki w obligacjach meljoracyjnych oraz wyrazić zgodę, aby wypłata tej należności została uznana za dokonaną z chwilą faktycznego odbioru pieniędzy w Banku, bądź też w razie niestawienia się osób uprawnionych do odbioru pieniędzy z chwilą wysłania im przez Bank pod adresem wskazanym w akcie rejentalnym, względnie w skrypcie dłużnym, zawiadomień o złożeniu w Państwowym Banku Rolnym do ich dyspozycji przypadających sum. Poza tem zaciągający pożyczkę winien wyrazić w akcie względnie skrypcie dłużnym zgodę, aby dzień decyzji Banku o wypłacie pożyczki był miarodajny dla obrachunku co do kuponów oraz należnych Bankowi opłat wstępnych i rat półrocznych.

3) Bank może zastrzec sobie wyłączne prawo realizacji obligacyi, przypadających z pożyczki na warunkach każdorazowo w przyrzeczeniu ustalonych.

§ 33. 1) Bank zarządza wypłatę pożyczki po przedstawieniu dokumentów zastrzeżonych w przyrzeczeniu, w szczególności:

- a) spółkom wodnym po złożeniu skryptu dłużnego sporządzonego według wzoru ustalonego przez Państwowy Bank Rolny, a podpisanego imieniem spółki przez osoby upoważnione do wystawienia skryptu dłużnego, względnie do podniesienia pożyczki lub jej części oraz do wystawienia pokwitowań. Podpisy na skrypcie dłużnym winny być uwierzytelnione przez notariusza, sąd lub starostę, przyczem w uwierzytelnieniu tem należy stwierdzić charakter, w jakim występują osoby podpisujące zobowiązanie imieniem spółki oraz uprawnienie do podpisywania za spółkę;
- b) gminom wiejskim — po złożeniu przez nie skryptów dłużnych według wzoru, ustalonego przez Państwowy Bank Rolny, podpisanych przez ustawowo upoważnione osoby do zaciągania imieniem gminy pożyczek oraz do podnoszenia tych pożyczek, względnie ich części, i wystawiania pokwitowań.
- 2) Wypłata pożyczek zabezpieczonych hipotecznie osobom fizycznym i prawnym następuje:

A. na obszarze mocy obowiązującej procedury cywilnej z roku 1864 — po przedstawieniu wypisu aktu hipotecznego z kopją decyzji wydziału hipotecznego oraz pełnego wykazu hipotecznego, jak również wszelkich odnoszących się do zaświadczenia Banku załączników, z wyjątkiem tych, które ulegają dołączeniu do zbioru dokumentów przy księdze wieczystej;

B. na obszarze mocy obowiązującej Kodeksu Cywilnego z roku 1896 wypłata pożyczki nastąpi po przedłożeniu wyciągu z księgi gruntowej, stwierdzającego, że zaciągający pożyczkę wpisany jest w Dziale I, jako właściciel nieruchomości, a w Dziale III wpisana została, z ustanowionem w przyrzeczeniu pierwszeństwem, hipoteka dla pożyczki, oraz po przedłożeniu odpisu aktu zaciągnięcia pożyczki;

C. na obszarze mocy obowiązującej Kodeksu Cywilnego z roku 1811 wypłata pożyczki nastąpi po złożeniu w Banku:

- wypisu notarialnego aktu pożyczki, zaopatrzonego klauzulą co do skutecznienia wpisów hipotecznych,
- uchwały sądu hipotecznego, pozwalającej wpisów wyszczególnionych w akcie zaciągnięcia pożyczki,
- wyciągu hipotecznego, uzupełnionego omawianiami wpisami, który w tym celu należy zwrócić stronie,
- pełnomocnictwa na rzecz Banku, upoważniającego do wnoszenia wszelkiego rodzaju podań hipotecznych.

§ 34. Pożyczki w obligacjach meljoracyjnych mogą być wypłacane w miarę postępu robót meljoracyjnych. Częściowe wypłaty pożyczki będą ustalone przez Bank w ten sposób, aby otrzymujący pożyczkę mógł przy pomocy wypłaconej sumy zaopatrzyć się w potrzebną ilość materiałów, lub też mógł wykonać taką część zaprojektowanych urządzeń meljoracyjnych, która tworzyłaby pewną całość. Wypłacanie każdej następnej części pożyczki ma być poprzedzone stwierdzeniem przez Państwowy Bank

Rolny, że co najmniej $\frac{3}{4}$ poprzednio wypłaconej sumy już zostało użyte przez pożyczkobiorcę zgodnie z jej przeznaczeniem.

§ 35. 1) Stosownie do § 31 statutu Państwowego Bank Rolny mocen będzie przystąpić do ściągania należności drogą przymusową, o ile w ciągu 30 dni po terminie płatności raty zaległości nie zostaną zapłacone.

2) Ściąganie należności od spółek wodnych będzie odbywać się w trybie, przewidzianym w art. 160 ustawy wodnej.

§ 36. Przy częściowej spłacie zaległości będą pokrywane przedewszystkiem koszty, spowodowane egzekucją i wydatkami, poczynionymi przez Bank na podstawie statutu, rozporządzenia niniejszego oraz warunków, ustalonych przy udzielaniu pożyczek, następnie reszta uiszczonej kwoty zaliczona będzie na zmniejszenie samych rat zaległych wraz z odsetkami zwłoki.

§ 37. 1) Dłużnik może spłacić przed ustanowionym w planie umorzenia terminem (§ 32 statutu) pożyczkę w części lub w całości obligacjami meljoracyjnymi albo gotówką.

2) Na częściową przedterminową spłatę pożyczki mogą być zaliczane jedynie kwoty, zmniejszające imienną sumę pożyczki najmniej o kwotę 1000 złotych, wszelkie zaś mniejsze spłaty zaliczane będą na poczet najbliższych rat.

3) W razie przedterminowej spłaty pożyczek w okresach czasu między 1 stycznia i 31 marca, oraz 1 lipca i 30 września winien dłużnik uiszczyć procenty wraz z dodatkiem na administrację od sumy spłaconej pożyczki, licząc od początku kalendarzowego półrocza do dnia wpłaty, przy spłacie zaś między 1 kwietnia i 30 czerwca, oraz między 1 października i 31 grudnia winien dłużnik wymienioną należność uregulować do końca półrocza kalendarzowego.

§ 38. Nad meljoracjami rolnymi projektowanymi, prowadzonymi lub ukończonymi przy pomocy pożyczek w obligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego będzie zorganizowana kontrola celem stwierdzenia, czy roboty są fachowo i należyście zaprojektowane i prowadzone, czy odpowiadają projektom technicznym urządzeń meljoracyjnych oraz czy wykonane urządzenia są należycie konserwowane.

§ 39. W razie ustalenia przez kontrolę niezgodności wykonanych urządzeń meljoracyjnych ze złożonym projektem Państwowy Bank Rolny może wstrzymać dalsze wypłaty z tytułu przyznanej pożyczki oraz zażądać od dłużnika wykonania w oznaczonym terminie poprawek lub zmian i uzupełnień, przeprowadzonych w robotach, pod rygorem przedterminowego ściągnięcia już wypłaconej części pożyczki wraz z przypadającymi odsetkami. Dopiero po zadośćuczynieniu przez dłużnika powyższemu żądaniu Państwowego Banku Rolnego może być wypłacona następna część pożyczki.

§ 40. W razie stwierdzenia, że dłużnik nie utrzymuje w należyтым stanie wykonanych urządzeń meljoracyjnych, Państwowy Bank Rolny zawiadamia go piśmiennie o spostrzeżonych uchybieniach i wzywa go do naprawy uszkodzonych urządzeń w określonym terminie. O ile dłużnik nie zastosuje się do tego wezwania, Państwowy Bank Rolny może zażądać od niego natychmiastowego zwrotu całej pożyczki wraz z przypadającymi odsetkami.

§ 41. 1) Gdyby zaszła potrzeba wprowadzenia zmian w zatwierdzonym przez Państwowy Bank Rolny projekcie meljoracyjnych urządzeń bądź w czasie wykonywania robót, bądź przed ich rozpoczęciem, należy uzyskać zgodę Państwowego Banku Rolnego na zmianę wymienionego projektu.

2) Drobne odchylenia od projektu mogą być na ryzyko dłużnika wprowadzone w trakcie dokonywania robót z tem jednak, że zmiany te będą zaznaczone w projekcie, a Państwowy Bank Rolny będzie o tych zmianach jednocześnie zawiadomiony.

3) O ile zmiany te (cz. 1 i 2) spowodują obniżenie się ogólnych kosztów meljoracji o sumę, przekraczającą 5.000 złotych, to wysokość pożyczki podlega odpowiedniemu zredukowaniu.

4) Wysokość przyznanej pożyczki może być dodatkowo zwiększona, jeżeli przy wykonywaniu meljoracji okaże się, że rzeczywiste koszty ich wykonania przekraczają kwotę, przewidzianą w przyjętym przez Państwowy Bank Rolny kosztorysie, jednak z zastosowaniem § 16, 26, 27, 28 i 30.

§ 42. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*